

A forrás vize

Ezzel a címmel látható kiállítás a Bolyai János Gimnázium Derkovits Gyula Iskola-galériájában Czinke Ferenc művésszé lett tanítványainak alkotásaiból. Galériánk ezzel zárja azt a kiállítássorozatot, amit a 40 éves gimnáziumnak és így Czinke tanár úr tiszteletének és emlékének szentelt.

'78. szeptemberén az 1. c. bement az első rajzórára. Alig vártam, hogy lássam Feri bácsit, milyen, amikor tanít, és nem a műtermében mesél nekünk elegáns házikabátjában, vagy éppen az Ipoly parton horgászik édesapámmal. A hetes jelentett, az osztály leült. Feri bácsi kigombolta eszterházykockás zakóját, hanyag eleganciával felült a tanári asztal közepére, majd átkulcsolta két kezét keresztbetett lábán és határozott, de kellemes hangon hozzákezdett: „*Na kéérem széépen, ez itt a rajzterem, itt míúndenki meg fog tanulni raajzolni...*” És mire feleszméltem, már vége is lett a dupla rajzórának. Élvezetesen repültek az órák. Feri bácsi annyira szuggesztív egyéniség volt, úgy tudott magyarázni, hogy bárki szeme előtt könnyedén jelent meg a képi valóság. Nem volt gond a vizuális kultúránkkal, fantáziánkkal, kreativitásunkkal. Czinke tanár úrtól nemcsak a művészetbe vetett hitet és utat kaptuk, hanem kiváló és örökérvényű technikákat, praktikákat is. „*Több vonallal halványan*” – ma is visszacsengnek szavai, és bár diákosan, de maximális tisztelettel megmosolyogtuk. Immáron én is ezt tanítom a Bolyai Gimnáziumban. Mindig jó érzéssel tölt el, amikor a bejövő osztályokban, a bevezető órákon a grafit ceruza technikája és a kockológia oktatása közben ismételvegetem: „több vonallal halványan”. Szívet melengető érzés fog el ilyenkor. Egy pillanatra megállok és érzem Feri bácsit a rajzteremben. „*Több vonallal, halványan...*” *Több vonallal* – határozottan, ne adjuk fel, egyszer biztos sikerül, egyszer biztosan a helyére kerül az a vonal, egyszer biztos megtaláljuk a helyes utat. *Halványan* – csak szerényen, intelligensen, stílusosan, alázattal, tisztelettel, mindig, ahogy kell.

Persze ma már más a világ, mások az álmok, csalfák az értékek. A szavak csak szavak maradnak, ha nincs, aki tovább gondolja őket. Kevés hangoztatni ünnepélyekkel, hogy a hagyományokat őrizzük, a mindennapi cselekedeteinkben is meg kell nyilvánulnia. A *Czinke Ferenc Terem* csak egy felirat marad, ha a gimnázium hétköznapjaiban nem ápoljuk együtt e hagyományokat, ha nem fektetünk hangsúlyt a rajz- és vizuális kultúra oktatására és a művészeti nevelésre.

Úgy érzem, a forrás vize messze került a „Fekete-erdőtől”. Nagyon hiányzik nekünk Czinke tanár úr! Czinke Ferenc – a művész és a tanár – egyszemélyben kitálta, megalkotta, végrehajtotta, végrehajtatta, kikövetelte, pusztá jelenlétével elérte a Bolyai János Gimnázium és a város művészeti életének jó irányba terelését. Micsoda hatalmas dolog volt, hogy az akkori neves kortárs művészek képeit szinte megérinthettük a gimnáziumunk falán, mennyire nagyszerű volt, hogy a Magyar Televízió által is közvetített országos művészettörténeti versenyt megnyerte iskolánk csapata. Nekem rajztanárként és festőművészként is meggyőződésem, hogy fontos a harmonikus személyiség kialakulásához a rendszeres alkotás öröme és a

művészetek befogadása. Ezt a célt igyekszünk mindennap megvalósítani kolléganőmmel, B. Gedeon Hajnalkával. Szívügyünknek tekintjük a Derkovits Gyula Iskolagalériát, Czinke Ferenc hagyatékát. Kötelességünknek érezzük, hogy megőrizzük Czinke tanár úr alkotását, tanítását. Ezzel tápláljuk a tiszta forrás vizét, bízva benne, hogy a bűvópatak majd egyszer ismét a felszínre tör.

Salgótarján, 2006. október 25.

Czinke Ferenc: P. G. emlékezetére